Ponuda lombardnih kredita u hrvatskim bankama

Tadić, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:720788

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski stručni studij Računovostvo

Martina Tadić

PONUDA LOMBARDNIH KREDITA U HRVATSKIM BANKAMA

Završni rad

Završni rad iz predmeta .....
.....
ocijenjen ocjenom .....
Osijek, 10.9 20 19.
Potpis nastavnika:
I RAZINA OBRAZOVANJA

Osijek, 2019

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski stručni studij Računovostvo

Martina Tadić

PONUDA LOMBARDNIH KREDITA U HRVATSKIM BANKAMA

Završni rad

Kolegij: Bankarstvo

JMBAG: 0010220134

e-mail: mtadic@efos.hr

Mentor: Prof.dr.sc. Branko Matić

Osijek, 2019

Josip Juraj Strossmayer University od Osijek

Faculty od Economics in Osijek

Professional Study Accounting

Martina Tadić

LOMBARD LOAN OFFER IN CROATIAN BANKS

Final paper

Osijek, 2019

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska.* (cc) BY-NC-SA
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Martina Tadić

JMBAG: 0010220134

OIB: 30777293630

e-mail za kontakt: martina.tadic97@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski stručni studij Računovodstvo

Naslov rada: Ponuda lombardnih kredita u hrvatskim bankama

Mentor/mentorica diplomskog rada: Prof. dr. sc. Branko Matić

U Osijeku, 06. rujna 2019. godine

Potpis Martina Tadić

Ponuda lombardnih kredita u hrvatskim bankama

SAŽETAK

Već s prvom pojavom novca dolazi i do stvaranja novčanih kredita. Tako kredit postaje neophodan izvor sredstava za razvoj proizvodnje ili prometa. Nekada u prošlosti krediti su nastajali na povjerenju, dok danas ta osobina nije nužna. Krediti su danas vrlo rasprostranjeni i predstavljaju lakši način dolaska do većeg iznosa koji je potreban korisniku kredita, dok banka za odobreni iznos dobije pripadajuću kamatu. Lombardni krediti su posebna vrsta kredita koje banka ili specijalizirana institucija odobrava na temelju nekog zaloga. Zalog može biti u zlatu, vrijednosnim papirima, oročenim depozitima, štednji i slično. Banka ih odobrava u nižem iznosu od tržišne vrijednosti zaloga. Kao pogodnost ove vrste kredita je u tome što nije potreban jamac niti se računa kreditna sposobnost klijenta. Za komparativnu analizu lombardnih kredita u ovom završnom radu izabrane su sljedeće banke: Privedna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d.. U komparativnoj analizi navedenih banaka obrađene su sljedeće varijable: visina i valuta lombardnog kredita, visina naknade za odobrenje kredita, na koji način u i kojem roku se vraća kredit, prema kojim instrumentima osiguranja se odobrava te visina kamatne stope. Ponuda lombardnih kredita u istraživanim bankama u nekim dijelovima imaju usporedive značajke, dok u određenim segmentima imaju značajne razlike.

Ključne riječi: kredit, lombardni kredit, zalog, banka

Lombard Loan offer in Croatian banks

ABSTRACT

With money finding it's way on the world based market, money loans started to appear as well. That's how loan becomes a necessary source for production and traffic infrastructure development. In the past, loans were based solely on trust, while today that isn't necessary. Today, loans are very widespread and they represent an easier way of getting funds for any bank client in need, and the bank gets a suitable interest rate. Lombard loans are a special kind of loans that baks or other specialized institutions approve based on a specific collateral. A collateral can be in gold, securities, fixed-term deposits, savings and similar. The bank approves them in a lower sum than the collateral's market value. A suitability for this type of loan is that there is no need for a guarantor and the credit rating of a client is not important. These are the banks chosen for a comparative analysis of lombard loans: Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d.. Variables processed in the comparative analysis are: currency and the maximum value of a lombard loan, maximum value of loan approval charge, in what way an in which time the loan is repaid, with what collateral is it approved and the maximum value of the interest rate. Offers of lombard loans in researched banks have some similarities, but in other segments there are significant differences.

Keywords: loan, lombard loan, collateal, bank

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. DEFINICIJA I ZNAČAJ KREDITA 3

2.1 Teorije kredita 3

2.2 Funkcije kredita 4

2.3 Kamata i kamatna stopa 4

2.4 Kamatni račun 6

3. VRSTE KREDITA 8

3.1 Dugoročno kreditiranje 10

3.2 Srednjoročno kreditiranje 11

3.3 Kratkoročno kreditiranje 12

4. OSNOVNI PODATCI O PRIVREDNOJ BANCI ZAGREB D.D., ZAGREBAČKOJ BANCI D.D. I PODRAVSKOJ BANCI D.D. 15

5. KOMPARATIVNA ANALIZA LOMBARDNIH KREDITA U PRIVREDNOJ BANCI ZAGREB D.D., ZAGREBAČKOJ BANCI D.D. I PODRAVSKOJ BANCI D.D. 18

5.1. Visina i valuta kod odobravanje lombardnih kredita u navedenim bankama 18

5.2. Visina naknade za odobravanje lombardnih kredita u promatranim bankama 19

5.3. Rok i način otplate lombardnih kredita u analiziranim bankama 20

5.4. Instrument osiguranja povrata lombardnih kredita u navedem bankama 22

5.5. Kamatna stopa lombardnih kredita u analiziranim bankama 23

6. ZAKLJUČAK 25

LITERATURA 27

Popis tablica 30

Popis slika 31

1. UVOD

Predmet završnog rada je komparativna analiza ponude lombardnih kredita u hrvatskim bankama. Analiza ponude lombardnih kredita provedena je na sljedećim bankama:

1. Privredna Banka Zagreb d.d.
2. Zagrebačka banka d.d.
3. Podravska banka d.d.

Postavljena je sljedeća hipoteza: postoje razlike u ponudi lombardnog kreditiranja u hrvatskim bankama.

Cilj završnog rada je analizirati ponudu lombardnih kredita u Privrednoj Banci Zagreb d.d., Zagrebačkoj banci d.d. i Podravskoj banci d.d.

Znanstvene metode koje su korištene u završnom radu su sljedeće: induktivna metoda, povijesna metoda, metoda deskripcije, komparativna metoda i metoda analize. Završni rad izrađen je prema induktivnoj metoda, a ona označava kako će se logičnim slijedom doći do zaključka. Metoda deskripcije je metoda kojom se na jednostavan način opisuje neka činjenica ili proces, a ova metoda je korištena tijekom pisanja petog poglavlja gdje je opisan proces odobrenja lombardnog kredita. Povijesna metoda je ona metoda koja služi za opisivanje onoga što se je dogodilo u prošlosti, a ova metoda je ponajprije korištena u drugom poglavlju, te u četvrtom poglavlju. Komparativna metoda je metoda pomoću koje se utvrđuju sličnosti između pojava, a u ovom završnom radu su analizirane sličnosti i razlike u ponudi lombardnog kreditiranja u tri banke. Prilikom raščlanjivanja pojmova i njegovog definiranja koristit će se metoda analize.

U drugom poglavlju objašnjeno je kako je nastao kredit te koja je njegova definicija. Također objašnjeno je koje su teorije kredita: indiferentna teorija kredita i teorija o stvaranju kredita, kao i funkcije kredita: funkcija posredovanja, funkcija osiguranja neometanog procesa reprodukcije, funkcija stvaranja novca, funkcija racionalnog raspolaganja novcem, funkcija realokacije novca i funkcija koncentracije sredstava.

U trećem poglavlju nabrojane su vrste kredita po sljedećim kriterijima: prema predmetu na koji glase i u kojem moraju biti podmireni, prema subjektima koji odobravaju kredit,

prema robi za čiju kupovinu daju, prema načinu osiguranja, prema državnom domicilu davatelja kredita te prema duljini trajanja. Detaljnije u nastavku su opisani krediti prema duljini trajanja, a to su kratkoročni, srednjoročni i dugoročni.

U četvrtom poglavlju navedeni su osnovni podaci pojedine istraživane banke, a to su Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d. kroz tablicu i opisana je povijest nastanka pojedine banke.

U Petom poglavlju prva varijabla opisuje visinu i valutu odobrenog lombardnog kredita koje je pojedina banka spremna odobriti klijentu. Nadalje u varijabli dva analizirana je visina naknade za odobrenje kredita koje je klijent dužan platiti za kredit. U trećoj varijabli istraženo je na koji se način može vraćati lombardni kredit te u kojem vremenskom roku. Prema karakteristikama lombardnih kredita navedeno su u četvrtoj varijabli mogući instrumenti osiguranja povrata lombardnih kredita u pojedinoj banci. Kao zadnja varijabla istraživanja prikazana je kamatna stopa koju je korisnik kredita dužan platiti banci zbog korištenja kredita.

Na temelju cjelokupnog istraživanja i teoretskog pokrića teme završnog rada, donesen je zaključak u kojem je iznesen sažeti opis ponude lombardnih kredita u Privrednoj Banci Zagreb d.d., Zagrebačkoj banci d.d. i Podravskoj banci d.d.. Postavljena hipoteza, kao rezultat istraživanja, može biti potvrđena ili pak odbačena.

2. DEFINICIJA I ZNAČAJ KREDITA

Prilikom pojave viška neke vrijednosti ljudi su počeli razmjenjivati kako bi se zadovoljile određene trenutne potrebe. No, s pojavom novca počinje se stvarati novčani krediti. U prošlosti, kredit je nastajao na temelju povjerenja, dok s vremenom i razvojem kredita povjerenje više nije temeljna značajka već prilikom odobravanja kredita dužnik ima obvezu dati neko određeno dobro kao element osiguranja.

Prema različitim autorima, postoje i različite definicije kredita, kao na primjer sljedeće:

1. „Kredit je novac koji kreditor (banka) daje na korištenje korisniku kredita (dužniku), sa ili bez namjene, a koji je korisnik kredita obvezan vratiti uz ugovorenu kamatu u određenom roku i uz određene uvjete." (NN 111/2001)
2. „Pozajmljivanje novca ili robe uz obvezu vraćanja u određenom periodu" (Filipović, 1965:136)
3. „Kredit je ustupanje određene svote novčanih sredstava od strane financijske organizacije (banke i dr.) kao kreditora (vjerovnika, zajmodavna) nekoj osobi (debitoru, dužniku, zajmoprimcu) uz obvezu da mu ih ovaj vrati u dogovorenom roku i plati pripadajuću naknadu – kamatu." (Leko, Mates, 1993:247)

Ono što se može zaključiti, odnosno ono što je zajedničko svakoj ovoj definicije, je činjenica kako se radi o posuđenom novcu na neko određeno razdoblje i prema određenim uvjetima. Krediti predstavljaju oslobođenje od tekuće nelikvidnosti.

2.1 Teorije kredita

Najznačajnije dvije vrste teorija kredita su sljedeće:

1. indiferentna teorija kredita
2. teorija o stvaranju kredita

Prema indifrentnoj teoriji kredita smatra se kako je novac neutralan, te prema tome primatelju kredita se može izdati kredit samo prema gotovom novcu, odnosno realnom depozitu. U ovoj teoriji, banka je jedini mogući posrednik između primatelja i davatelja kredita.

Suprotno indiferentnoj teoriji kredita je teorija o stvaranju kredita. U ovoj teoriji banka nije jedini mogući posrednik između primatelja i davatelja kredita. Također, nije važno odobrava li se kredit prema realnom ili fiktivnom depozitu.

2.2 Funkcije kredita

Funkcija posredovanja se odnosi na realne depozite koji predstavljaju izvor sredstava i banku kao posrednika između gospodarskih jedinica. Kod funkcije osiguranja neometanog procesa reprodukcije, kredit omogućuje razvoj pojedinih subjekata i zemlje. Za ovu funkciju je usko vezana i funkcija stvaranje novca jer upravo sekundarnom emisijom novca poslovne banke kreiraju novac kroz odobravanje kredita. Funkcijom racionalnog raspolaganja novcem omogućuje se racionalno gospodarenje novcem, odnosno gospodarskim subjektima kojima je odobren kredit ne mora biti isplaćeu u jednakim isplatama. Prema funkciji realokacije novca ukazuje se na efikasnost ralnih vrijednosti, odnosno na efikasnosti ulaganja sredstava koji predstavljaju višak. Kao najstarija funkcija kredita smatra se funkcija koncentracije kredita, a ona predstavlja slobodna sredstva koja imaju dvije uloge:

1. sekundarne emisije novca
2. kupovnu moć nacije.

2.3 Kamata i kamatna stopa

Kamata predstavlja onaj iznos koji se plaća kao naknada za posuđeno sredstvo, dok kamatna stopa predstavlja iznos u postotku koji se smatra kao cijena nekog posuđenog sredstva koju dužnik plaća za privremeno korištenje nekog sredstva, najčešće novca. Kamata se može obračunati na različite načine, a način obračuna ovisi o kreditnoj instituciji, te način na koji se obračunava kamata mora biti naznačen u ugovoru o kreditu.

Postoje različite vrste kamata i kamatnih stopa, a to su sljedeće:

1. efektivna kamatna stopa
2. nominalna kamatna stopa
3. relativna kamatna stopa

4. komforna kamatna stopa
5. zatezna kamatna stopa
6. interkalarna kamatna stopa

Efektivna kamatna stopa je kamata čijom se primjenom diskontiraju novčani izdatci, odnosno oni izdatci vezani uz dani kredit ili primljeni depozit. Ova kamata se iskazuje prema godišnjoj razini primjenjujući složeni kamatni račun. Prilikom dispontiranja koristi se stvarni broj dana (365 ili 366 dana) u godini, te se zapisuje s prve dvije decimale, s tim da se druga decimala zaokružuje. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope svaka se kreditna institucija koristi otplatnim planom, te je dužna iskazati optlatni plan s efektivnom kamatnom stopom klijentu. Također, kamatna stopa se mora iskazati i u ugovoru o kreditu.

Na iznos efektivne kamatne stope utječe sljedeće:

1. naknada za obradu kredita
2. naknada za vođenje kredita
3. naknada s osnove odobrenja kredita
4. servisiranje kreditne partije i slanje izvoda
5. troškovi osiguranja kredita putem polica osiguranja
6. naknada za nepovučeni iznos kredita
7. naknada za čuvanje založenog instrumenta osiguranja kredita
8. ostale naknade.

Na iznos efektivne kamatne stope ne utječe sljedeće:

1. troškovi procjena vrijednosti nekretnina ili pokretnina
2. sve javnobilježničke pristojbe ili naknade
3. naknade pribavljanja zemljišnih izvadaka
4. naknade za prikupljanje uvjerenja, potvrda, raznih dozvola ili rješenja
5. zatezne kamate i penali
6. ostale naknade.

Nominalna kamatna stopa je kamatna stopa koja predstavlja osnovu za izračunavanje kamate. Iskazuje se najčešće kao godišnja kamatna stopa, a može se izračunavati za sljedeća vremenska razdoblja: godišnja, polugodišnja ili mjesečna. Ako se nominalna kamatna stopa obračunava za vremensko razdoblje koje je kraće od godine dana, tada je potrebno kamatnu

stopu preračunati. Predstavlja neto kamatnu stopu, odnosno nominalna kamatna stopa nije cjelokupni iznos cijene kredita.

Relativna kamatna stopa izračunava se prema dužini trajanja osnovnog i stvarnog obračunskog razdoblja. Stopa se izračunava tako da se nominalna kamata dijeli s brojem potrebnih razdoblja na koje se odnosi.

Komforna kamatna stopa predstavlja kamatnu stopu koja za jedan iznos glavnice daje isti iznos kamate. Za ovu vrstu kamatne stope nije bitno o kojem vremenskom razdoblju se radi, odnosno jednak je iznos kamate radi li se o vremenskom razdoblju koje je duže ili kraće od vremenskog razdoblja nominalne kamatne stope.

Zatezna kamatna stopa je ona kamata koja se plaća u slučaju neizvršenja obveze o plaćanju iz ugovora od kreditu. Maksimalni iznos zatezne kamatne stope navodi se u ugovoru između banke i klijenta.

Interkalarna kamatna stopa se obračunava na početku otplate do trenutka isplate iznosa kredita. Obračunava se prema stvarnim brojem dana u godini ili mjesecu. Nakon zaprimanja kredita prestaje teći interkalarna kamata.

2.4 Kamatni račun

Kamatni račun se temelji na postotnom računu, a između postotnog i kamatnog računa je glavna razlika u tome što kamatni račun ima dodatnu varijablu, a to je vrijeme. To znači, što je duži rok otplate glavnice, kamata je veća.

„Postoje četiri vrste kamatnog računa:

1. jednostavni kamatni račun
2. složeni kamatni račun
3. dekurzivni obračun kamate
4. anticipativni obračun kamate.“ (http://www.hife.hr/sadrzaj/krediti/1, 29.08.2019)

Jednostavni kamatni račun ili jednostavno ukamačivanje se izračunava na način da se uzima početna glavnica u svakom razdoblju obračuna i tako cijelo vrijeme trajanja obračuna, dok kod složenog ukamačivanja ili složenog kamatnog računa kamata koja je izračunata za

prvo razdoblje se pribraja početnom iznosu glavnice, zatim za drugo razdoblje izračunava se kamata na iznos početne glavnice uvećane za prvo razdoblje, te se tako obračunava do zadnjeg razdoblja kredita. Kod dekurzivnog obračuna kamate, izračunava se kamata na početni iznos glavnice, te se on plaća na kraju obračunskog razdoblja, dok se kod anticipativnog obračuna kamate ona obračunava prije početka razdoblja. (tablica 1)

Tablica 1. Prikaz formula za izračunavanje jednostavnog i složenog kamatnog računa

Kamatni račun	Vrsta obračuna kamata	Formula
Jednostavni kamatni račun	dekurzivni	$I = \frac{C * p * g}{100}$ $I = \frac{C * p * mj}{1200}$ $I = \frac{C * p * d}{36500}$
	anticipativni	$S_n = C_0\left(1\frac{q}{100}\right)$ $S_n = C_0 - D$
Složeni kamatni račun	dekurzivni	$C_n = C_0\left(1 - \frac{p}{100}\right)^n$
	anticipativni	$C_n = C_0\left(1 - \frac{p}{100}\right)$

(izvor: Matić, 2016:255-257)

U tablici 1 prikazane su formule ta izračun jednostavnog i složenog kamatnog računa na dekurzivni i anticipativni obračun kamate. Za jednostavni dekurzivni obračun kamate postoje tri formule koje se koriste za tri razoblja, a to su godine, mjeseci i dani. Simbol I predstavlja iznos kamate, zatim C iznos glavnice, p označava dekurzivni kamatnjak, a g, mj i d predstavlja obračunsko razdoblje: godine, mjeseci i dani. Jednostavni anticipativni obračuna kamata ima sljedeće simbole: S_n koji predstavlja trenutnu vrijednost duga iz budućnosti, C_0 označava iznos duga, q anticipirani kamatnjak, dok D označava diskont. Složeni dekurzivni kamatni račun sadrži iste simbole kao i jednostavni kamatni račun uz dvije razlike: C_n označava vrijednost duga, a n dekurzivno obračunsko razdoblje.

3. VRSTE KREDITA

Krediti se mogu ugovoriti sa bankom, kreditnom institucijom ili stambenim štedionicama. Postoje različite vrste kredita koje klijen može podići u jednoj banci ili kreditnoj instituciji.

„Kredite je moguće podijeliti prema sljedećim kriterijima:

1. prema predmetu na koji glase i u kojem moraju biti podmireni:
   1.1. naturalni krediti odnosno robni krediti
   1.2. novčani krediti
2. prema subjektima koji odobravaju kredite:
   2.1. trgovački krediti
   2.2. bankarski krediti
3. prema robi za čiju se kupovinu daju:
   3.1. proizvođački krediti
   3.2. potrošački krediti
4. prema namjeni za koju se daju:
   4.1. krediti za obrtna sredstva
   4.2. krediti za investicijsku potrošnju
5. prema načinu osiguranja:
   5.1. otvoreni krediti
   5.2. pokriveni krediti
6. prema državnom domicilu davatelja kredita:
   6.1. tuzemni krediti
   6.2. inozemni krediti
7. s motrišta vjerovnika:
   7.1. osobni
   7.2. javni
   7.3. bankarski
   7.4. komercijalni
8. s motrišta gospodarstva u kojem je statistički dužnik:
   8.1. javni
   8.2. krediti kućanstvima
   8.3. krediti privredi

9. kako dužnik vjerovniku jamči povrat kredita:
   9.1. osobno
   9.2. stvarno ili realno
10. po trajanju, načinu nastanka i prijenosu dugovanja:
   10.1. bez roka povrata
   10.2. s rokom povrata
11. krediti koji se zaključuju:
   11.1. usmenim putem
   11.2. pismenim putem
12. prema duljini trajanja:
   12.1. kratkoročni krediti
   12.2. srednjoročni krediti
   12.3. dugoročni krediti. " (Matić, 2016:261-263)

Naturalni krediti su oni krediti koji se mogu odobriti u naturi, kao i vratiti u naturi, odnosno robi. Novčani krediti su krediti koji se odobravaju isključivo u novcu, te najčešće u gotovom novcu. Trgovački krediti su oni krediti koji se podužu za plaćanje robe, a dužnik kredita vraća kredit u novcu. Bankarski krediti su oni krediti koje odobrava banka svojim klijentima, kao i drugim bankama, a povrat kredita je u novcu. Proizvođački krediti se podižu za redovan i kontinuiranu proizvodnju, dok se potrošački krediti podižu za kupnju robe ili usluge. Krediti za obrtna sredstava predstavljaju one kredite su imaju kratak rok, odnosno do godine dana, te s njima se financiraju kratkoročne potrebe, dok krediti za investicijsku potrošnju se koriste za financiranje investicija, odnosno trajanje kredita je duže do godine dana. Razlika između otvorenog i pokrivenog kredita je u instrumentu osiguranja, odnosno otvoreni krediti su oni krediti koji se odobravaju bez instrumenta osiguranja, imaju manji iznos te se odobravaju na temelju povjerenja, dok pokriveni se krediti odobravaju na temelju instrumenta osiguranja te danas prevladavaju. Tuzemni krediti su oni krediti kod kojih je dužnik i kreditor rezident iste države, a kod inozemnih kredita kreditor i/ili korisnik kredita nije rezident iste države. Javni krediti su oni krediti koje odobravaju javne institucije iz svojih budžetskih sredstava za neke određene privredne aktivnosti, dok domaće kredita kreditna institucija ili banka odobrava samo onim korisnicima kredita čiji je domicil u istoj zemlji kao i kreditnoj instituciji ili banci.

U nastavku ovog poglavlja objašnjeni su krediti prema duljini trajanja.

3.1 Dugoročno kreditiranje

Dugoročno kreditiranje predstavlja kreditiranje koje je duže od pet godina. Ovom vrstom kreditiranja poduzeća financiraju kupovinu dugotrajne imovine ili financiranje investicijskih projekata. Ova vrsta kredita predstavlja najveći rizik za banku zbog vremena povrata kredita, tj. što je veći vremenski rok povrata kredita postoji veća mogućnost kako kredit neće biti vraćen. Stoga kako bi se banke osigurale postavljaju veće kamatne stope za rizičnije korisnike kredita te pojačane elemente osiguranja. Kredite u dugom roku dijelimo na dvije vrste:

1. hipotekarni krediti
2. investicijski krediti.

Hipotekarni krediti su vrsta kredita koja za element osiguranja ima neku dugotrajnu imovinu. Kao dugotrajna imovina smatra se neki poslovni objekt, stambeni objekt ili zemlja. Za ovu vrstu kredita ne utvrđuje se visina kredita prema kreditnoj sposobnosti nego prema vrijednosti nepokretljive dugotrajne imovine. Da bi se sklopio hipotekarni kredit, sklapa se ugovor i hipotekarnom kreditu, a on se zaključuje između dviju strana, banke kao vjerovnika te vlasnika nekretnine kao dužnika. Spomenuti ugovor mora sadržavati visinu kredita ili zajma koja se kreće između 50 i 75% vrijednosti založene nekretnine, rok povrata kredita koji može biti između 10 i 15 godina, zatim kamata, način na koji se otplaćuje kredit te mogućnost otkaza kredita.

Investicijski krediti su vrsta kredita koja je odobrava zbog investiranja ili poboljšanja poslovanja poduzeća, te sam pojam investicije znači ulagati u proširenje ili obnavljanje proizvodne tehnologije. Ova vrsta kredita se odobrava ukoliko je banka utvrdila kako je investicija isplativa. Ukoliko je investicija isplativa, tada je zadatak banke da utvrdi jesu li priloženi instrumenti osiguranja prigodni te mogu li zadovoljiti potraživanje banke u slučaju ne plaćanja. Najsloženija su vrsta dugoročnog kreditiranja, te što je veće poduzeće i što je složenije poslovanj kojemu treba investicijski kredit, to su i veći zahtjevi banke, odnosno složenija je papirologija. Za ovu vrstu kredita postoje specijalizirane banke.

3.2 Srednjoročno kreditiranje

Za srednjoročno kreditiranje se obično smatra kreditiranje u trajanju od jedne godine do pet godina. No, utvrđena je samo donja granica, a gornja granica trajanja kredita može biti i do deset godina. Njihova je temeljna karakteristika da zahtijevaju temeljitije i složenije elemente osiguranja. Koriste se kao element operativnog poslovanja poduzeća, a ne kao dio izvora investicijskog poslovanja.

Srednjoročno kreditiranje se dijeli na dvije vrste kredita:

1. namjenski krediti
2. nenamjenski krediti.

Namjenski krediti su krediti koji se podižu u banci ili nekoj kreditnoj instituciji, a za njihovo odobrenje potrebno je navesti razlog podizanja kredita, na primjer: kredit za kupnju automobila. Ovi krediti se strogo kontroliraju, ali zbog njihovih karakteristika imaju nižu kamatnu stopu, te duži rok otplate kredita, kao i veći iznos odobrenoga kredita.

U oblik namjenskih kredita mogu se ubrojati:

1. stambeni kredit
2. auto kredit
3. kredit za obrazovanje
4. lombardni kredit
5. potrošački kredit

Stambeni krediti su krediti koju se pozajmljuju od banke ili neke druge kreditne institucije isključivo za kupnju, obnovu, rekonstrukciju, nadogradnju i slično neke nekretnine. Ukoliko je stambeni kredit podignut iz razloga kupnje nekretnine, tada je iznos potrebno potvrditi kupoprodajnim ugovorom, koji predstavlja vjerodostojnu ispravu, a ako klijent želi u iznos kredita uračunati naprimjer namještaj, neku opremu ili kućanske aparate, tada je potrebno utvrditi sa bankom ili kreditnom institucijom da li je to moguće. Ako se kredit podiže iz razloga obnove, rekontrukcije, nadogradnje i slično tada je potrebno priložiti potrebnu dozvolu koja je zakonski propisana. Za odobrenje stambenih kredita često se stavlja zalog na tu nekretnitu koja predstavlja instument osiguranja povrata kredita te se kao jos jedan dodatni instrument osiguranja pojavljuju i jamci, polica osiguranja ili neki depozit.

Kredit za vozila ili auto kredit je namjenski kredit koji banka ili neka druga kreditna institucija odobrava za kupovinu vozila, odnosno automobila, koje može biti novo ili rabljeno. Kako bi se odobrio kredit za vozilo, ono ne smije biti starije od 25 godina.

Krediti za obrazovanje ili studentski krediti su krediti koje kreditna institucija ili banka odobrava studentima kako bi mogli financirati preddiplomske studije, diplomske i posdiplomske studije. Korisnici ove vrste kredita su studenti koji nemaju redovna primanja te stoga su njihovi roditelji solidarni dužnici koji moraju zadovoljiti uvjet kreditne sposobnosti.

Nenamjenski krediti su suprotnost namjenskim kreditima. Naime, ne prati se namjena niti imaju kontrolu korištenja kredita. Imaju veći rizik plasmana, veću kamatnu stopu te kraće rokove i niže svote kredita. Unatoč većem riziku banke su više voljna odobriti nenamjenske kredite, kao i klijenti koji prihvaćaju više kamatne stope. U nenamjenske kredite mogu se svrstati i hipotekarni krediti

3.3 Kratkoročno kreditiranje

Iz mobilnosti i prikupljenih depozita po viđenju te kratkoročnih kredita od središnje banke ili neke druge institucije, banka može odobriti kratkoročni kredit.

S obzirom na način odobravanja kredita, postoji sljedeća podjela kratkoročnih kredita:

1. kontokorentni krediti
2. akceptni krediti
3. eskontni krediti
4. rambursni krediti
5. avalni krediti
6. lombardni krediti.

Jedan od najčešćih oblika kratkoročnog kreditiranja je kontokorentni kredit ili kredit po tekućem računu. Ovaj kredit funkcionira prema principu kreditne linije. Klijentu je odobren za upotrebu, ali klijent nema obvezu koristiti se odobrenom linijom. Ova vrsta kredita se odobrava na temelju kreditnih kartica. Teško je odrediti ročnost ovih kredita, te u slučaju da nije određena ročnost kredita putem ugovora, tada je nominalno riječ o jednodnevnoj ročnosti. No, u praksi to nije dobra opcija za mnoge klijente, te stoga tada je riječ o kratkoročoj liniji

prema trajnoj upotrebi. Klijenti koji se koriste ovom vrstom kredita spremni su platiti više kamarne stopa u odnosu na druge kredite, te na taj način ova vrsta kredita predstavlja bitan izvor prihoda za pojedinu banku. Kontokorentni krediti su najčešće osigurani budućim prihodima kredita.

Akceptni kredit je drugačiji oblik kredita. Kod ove vrste kredita vrši se akcept mjenice. Ovim oblikom akceptiranjem glavni trasat tj. dužnik postaje banka jer se obvezuje kako će isplatiti mjenicu. Prema tome, ova vrsta kredita predstavlja vrstu garantnog kredita jer banka stavlja na raspolaganje vlastiti poslovni ugled. Ovaj kredit se daje temeljem ugovora između klijenta i banke, a ugovorom se utvrđuju visina potrebnog kredita, obveze klijenta, visina provizije i rok trajanja ove vrste kredita. Kada banka odobri ovu vrstu kredita, potrebni iznos kredita se ne isplaćuje klijentu, već banka na sebe preuzima obvezu isplate mjeničnog duga. Banke koje učestalo koriste ove kredita mogu narušiti svoju povjerenje ostalih banaka.

Eskontni kredit je vrsta kredita u kojem je neko buduće potraživanje element osiguranja. Temeljna karakteristika ovog oblika kredita je činjenica kako banka omogućuje da poduzeće pretvori svoju trenutnu nelikvidnu imovinu u likvidnu imovinu. Mjenica i faktoring su najčešći oblici ove vrste kredita.

Rambursni kredit je vrsta kredita koja se primjenjuje u trgovačkoj razmjeni te međunarodnoj razmjeni. Temelji se na robnim dokumentima. Ova vrsta kredita je zapravo akceptni kredit koji banka daje uvozniku robe prema robnim dokumentima.

Avalni kredit je vrsta kredita koji predstavlja jamstvo, odnosno aval, za mjenične obveze. Banka daje jamstvo za mjenične obveze svojeg klijenta do visine ugovorenog iznosa. Ovo nije klasični kredit u kojem se isplaćuju novčana sredstva, već riječ je o davanju bezuvjetnog jamstva kojim će banka ukoliko se ne isplati mjenica od strane avalnog kredita isplatiti mjenicu. Mjenica je gotovo 100% sigurna.

Lombardni kredit predstavlja jedan od najstarijih oblika kredita, a ime je dio prema svom mjestu nastanka, talijanskoj pokrajini Lombardiji. Glavna karakteristika ove vrste kredita je zalog neke stvari kao instrument osiguranja povrata kredita. Za primjer zaloga kao instrumenta osiguranja može se navesti: zlato, nakit, vrijednosni papiri, oročeni depoziti i slično. Za odobrenje lombardnih kredita ovlaštene su banke i specijalizirane institucije, poput zalagaonice. Osnovica odobrenog kredita predstavlja vrijednost založene stvari na tržištu. Kako bi se zaštitila banka ili neka specijalizirana institucija odobreni iznos kredita je niža od

tržišne vrijednosti založene stvari. No, tijekom vremena korištena kredita postoji mogućnost kako će banka ili specijalizirana institucija tražiti dopuni priloženog zaloga zbog promjene njegove tržišne vrijednosti. Kao prednost ovog kredita može se navesti kako primatelj kredita ostaje vlasnik nad založenom stvari, ali u slučaju da primatelj kredita nije u mogućnosti vratiti kredit banka ili specijalizirana institucija prodaje založenu stvar i naplaćuje potraživanje koje je uvećano za odgovarajuće kamate i troškove. Ako se prodajom založene stvari ostvari cijena koja je veća od potraživanja banke ili specijalizirane institucije, razlika između ostvarene cijene i potraživanja se isplaćuje korisniku kredita.

4. OSNOVNI PODATCI O PRIVREDNOJ BANCI ZAGREB D.D., ZAGREBAČKOJ BANCI D.D. I PODRAVSKOJ BANCI D.D.

Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravka banka d.d. su tri odabrane banke koje prema svojoj veličini (tablica 2).

Tablica 2. Prikaz nominalne vrijednosti dionica u Privrednoj Banci Zagreb d.d., Zagrebačkoj banci d.d. i Podravskoj banci d.d.

	Privredna Banka Zagreb d.d.	Zagrebačka banka d.d.	Podravska banka d.d
Temeljni kapital (u kunama)	1.907.476.900,00	6.404.839.100,00	267.499.600,00
Broj dionica	19.074.769	320.241.955	668.749
Nominalni iznos dionice (u kunama)	100,00	20,00	400,00

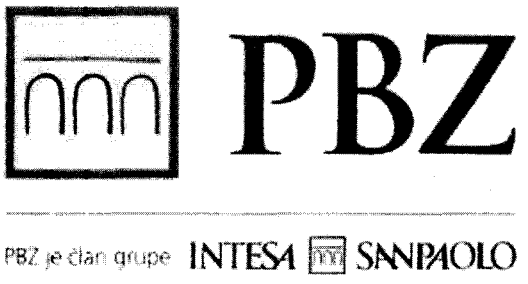
(Izvor:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1:0::NO:1,28::, https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=94 02.07.2019.)

Kao što je jasno vidljivo iz tablice 2, ove tri banke su različite i prema temeljnom kapitalu i prema nominalnoj vrijednosti dionice. Privredna Banka Zagreb d.d. ima temeljni kapital u iznosu od 1.907.476.900,00 kuna, a nominalni iznos 100,00 kuna po dionici. Zagrebačka banka d.d. ima veći temeljni kapital od Privredne Banke Zagreb d.d., a iznosi 6.404.839.100,00 kuna te zbog velikog broja dionica, nominalni iznos dionice iznosi samo 20,00 kuna. Dok Podravska banka d.d. ima temeljni kapital 267.499.600,00 kuna te je najmanja banka u ovom istraživanju, a nominalna vrijednost dionice iznosi 400,00 kuna.

Osnovni podatci pojedine promatrane banke

Privredna Banka Zagreb d.d. je osnovana 1966. godine. Ona je slijednica banke NHR osnovane 1962. godine. Privatizacijom 1999. godine Banca Commerciale Italiana (BCI) je kupila 66,3 % dionica od te postala većinski dioničar, dok je Državna agencija za osiguranje

štednih uloga i sanaciju banaka ostavila u svom vlasništvu 25% uz dvije dionice. Kako je BCI dio grupacije Gruppo Intesa Sanpaolo, koja je jedna od deset najvećih bankarskih brupa u Europi, tako je i Privredna Banka Zagreb d.d. postala dio te grupacije 2007.godine. Prije pripadanja grupaciji Gruppo Intesa Sanpaolo, Privredna Banka Zagreb d.d. proširuje svoje poslovanje. 2000.godine pripaja si Krapinsko-zagorsku banku, 2004. Riadria banku, a 2005. Godine Laguna banku.

Slika 1. Logo Privredne Banke Zagreb d.d.

(izvor: https://www.pbz.hr/ 30.06.2019.)

Zagrebačka banka d.d. je započela raditi kako Gradska štedionica još davne 1914.godine. Novim nazivom preimenovana je 1946. godine te postaje Gradska štedionica Zagreb. Tim nazivom posluje sve do 60-ih godina prošlog stoljeća. Postaje dio tadašnje Komunalne banke Zagreb koja se vrlo brzo preimenuje u Kreditnu banku. Tada postaje dio Udruženja poslovnih banaka u Zagrebu. 70-ih godina postaje dio Udruženja banaka Zagreb kao jedna od pet članova. Krajem 70-ih godina Kreditna banka Zagreb i Jugobanka se udružuju te nastaje Zagrebačka banka. 2002. godine postaje dio UniCredit. UniCredit je europska najjača grupacija na području financija.

Slika 2. Logo Zagrebačke banke d.d.

(izvor: http://citygalleria.hr/trgovine/zagrebacka-banka/ 30.06.2019.)

Podravska banka d.d. je među najstarijim bankama u Hrvatskoj. Ima svoju stoljetnu tradiciju koju primjenjuju u 22 poslovnice na području Hrvatske. Stalno ulaže u svoje zaposlenike kako bi postigli standard najboljih banaka, te kreativnim i inovativnim načinima slažu ponude z svakog klijenta individualno.

Slika 3. Logo Podravske banke d.d.

(izvor: http://www.bankslist.net/croatia-banks/podravska-banka-bank/ 30.06.2019.)

5. KOMPARATIVNA ANALIZA LOMBARDNIH KREDITA U PRIVREDNOJ BANCI ZAGREB D.D., ZAGREBAČKOJ BANCI D.D. I PODRAVSKOJ BANCI D.D.

U ovom poglavlju obradit će se lombardni kredit uspoređujući njegovu ponudu u tri navedene banke. Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d. imaju različite vrste instrumenta osiguranja povrata lombardnih kredita, ali u nastavku će se govoriti samo o jednom instrumentu osiguranja povrata, a to su oročeni depoziti.

Lombardni kredit će se usporediti prema sljedećim stavkama:

1. visina i valuta lombardnih kredit
2. visina naknade odobravanje kredita
3. rok i način otplate kredita
4. instrument osiguranja povrata kredita
5. kamatna stopa kredita.

5.1. Visina i valuta kod odobravanje lombardnih kredita u navedenim bankama

Visina kredita je iznos koji banka odobrava svome klijentu. Lombardni krediti su specifični po ovom pitanju jer za visinu kredita koju banka odobrava nije potrebno provjeriti kreditnu sposobnost klijenta, odnosno banka ne procjenjuje postoji li rizik od ne vraćanja kredita jer je postrebno dati određeni zalog u ime kredita. (tablica 3)

Tablica 3. Visina odobrenog kredita na temelju oročenog depozita

Naziv banke	Iznos kredita
Privredna Banka Zagreb d.d.	Do 95 %
Zagrebačka banka d.d.	Do 95 %
Podravska banka d.d.	Do 100 %
	Do 90 %

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

U tablici 3 je vidljivo kako kako se Podravska banka d.d. razlikuje od Privredne Banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d.. Naime, Podravska banka d.d. nudi dvije maksimalne visine odobrenog kredita na temelju depozita, a to su 90% i 100%, dok Privredna Banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. odobravaju do 95% visine oročenog depozita. Također, jedino Privredna Banka Zagreb d.d. ima minimalni iznos odobrenog kredita u iznosu od 1.500,00 EUR.

Banke u svojoj ponudi lombardnih kredita, odobravaju te kredite u domaćoj i stranoj valuti, osim Privredne Banke Zagreb d.d.. (tablica 4)

Tablica 4. Moguće valute odobrenog kredita na temelju oročenog depozita

Naziv banke	Iznos kredita
Privredna Banka Zagreb d.d.	euri (EUR)
Zagrebačka banka d.d.	euri (EUR)
	kune (HRK)
Podravska banka d.d.	euri (EUR)
	kune (HRK)
	američki dolari (USD)

(Izvor: https://www.pbz.hr/, https://www.zaba.hr, https://www.poba.hr 28.08.2019.)

Prema valutama odobrenih kredita, prikazanih u tablici 4, Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d. odobravaju lombardne kredite u eurima. Također Zagrebačka banka d.d. i Podravska banka d.d. nude i u kunama, dok se kod Podravske banke d.d. može dobiti kredit u američkim dolarima.

5.2. Visina naknade za odobravanje lombardnih kredita u promatranim bankama

Visina naknade u Privrednoj Banci Zagreb d.d. i Zagrebačkoj banci d.d., izraženo u postotku, iznosi 0,50 %, dok u Podravskoj banci d.d. iznosi 1,00% od iznosa kredita. Također

u Podravskoj banci d.d. postoji i djelomična isplata lombardnog kredita prema kojoj visina naknade iznosi 0,25% od iznosa kredita. (tablica 5)

Tablica 5. Visina naknade za odobravanje lombardnog kredita u navedenim bankama, izraženo u postotku i kunama

Naziv banke		Visina naknade (%)	Visina naknade (u kunama)
Privredna Banka Zagreb d.d.		0,50%	Maksimalno do iznosa 900,00kn
Zagrebačka banka d.d.		0,50%	Maksimalno do iznosa 700,00kn
Podravska banka d.d.	Isplata cjelokupnog iznosa kredita	1,00%	Minimalno 300,00kn, a maksimalno 1.500,00kn
	Isplata djelomičnog iznosa kredita	0,25%	Minimalno 50,00kn, a maksimalno 150,00kn

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

Kao što je prikazano u tablici 5, Privredna Banka Zagreb d.d. ima određenu visinu naknade za odobrenje lombardnog kredita 0,50%, odnosno izraženo u kunama, maksimalno do iznosa od 900,00 kuna. Zagrebačka banka d.d. ima istu visinu naknade za odobrenje kredita kao i Privredna Banka Zagreb d.d., ali prema visini naknade izražene u kunama, naknada iznosi 700,00 kuna. Dok Podravska banka d.d ima dvije visina naknada, jednokratna naknada iznosi minimalno 300,00 kuna do maksimalnih 1.500,00 kuna, a u slučaju isplate djelomičnog iznosa kredita visina naknade iznosi minimalno 50,00 kuna do maksimalnih 150,00 kuna.

5.3. Rok i način otplate lombardnih kredita u analiziranim bankama

Rok otplate lombardnih kredita svaka od navedenih banaka ima određeni, ali lombardni krediti zbog svoje specifičnosti mogu trajati samo prema založenom instrumentu osiguranja. Prema ovoj analizi lombardnih kredita, oni mogu imati rok otplate kredita, osim prema

određenim granicama koje je pojedina banka postavila, i prema dužini oročenog depozita. (tablica 6)

Tablica 6. Rok otplate kredita u navedenim bankama

Naziv banke	Rok otplate kredita	
	Minimalno	maksimalno
Privredna Banka Zagreb d.d.	18 mjeseci	60 mjeseci
Zagrebačka banka d.d.	4 mjeseca	120 mjeseci
	4 mjeseca	24 mjeseca
Podravska banka d.d.	-	120 mjeseci

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

Kao što je navedeno u tablici 6, Privredna Banka Zagreb d.d. ima rok otplate kredita u trajanju od 18 mjeseci do maksimalno 60 mjeseci. Zagrebačka banka d.d. ima dvije vrste postavljenih granice iz razloga što odobravaju lombardni kredit prema dvije valute, u eurima i kunama. Lombardni kredit koji odobrava u eurima, Zagrebačka banka d.d. omogućuje rok otplate između 4 mjeseca i 120 mjeseci, dok lombardni kredit koji odobrava u kunama ima rok otplate između 4 mjeseca i 24 mjeseca. Podravska banka d.d. koja odobrava kredit u tri valute, u eurima, kunama i američkim dolarima, ima samo određenu maksimalnu granicu, odnosno povrat kredita bilo koje od mogućih valuta je do 120 mjeseci.

Banka propisuje određene načine za povrat kredita. Svaka pojedina banka može propisati svoje načine povrata kredita, a način povrata mora biti naveden u ugovoru. Najčešći je povrat kredita je mjesečnim anuitetima ili ratama te je vrlo bitno poznavati razliku između rate i anuiteta, te također i odabit načina vraćanja kredita utječe na strukturu otplatnog plana kredita. (tablica 7)

Tablica 7. Način otplate kredita u odabranim bankama

Naziv banke	Način otplate kredita
Privredna Banka Zagreb d.d.	• U jednakim mjesečnim anuitetima • U jednakim mjesečnim ratama • Jednokratna otplata glavnice uz obvezno mjesečno plaćanje kamata
Zagrebačka banka d.d.	Kratkoročni krediti • U jednakim mjesečnim anuitetima • Jednokratna otplata glavnice uz obvezno mjesečno plaćanje kamata (mjesečne, kvartalne...) • Jednokratnom otplatom glavnice i kamate Dugoročni krediti • U jednakim mjesečnim anuitetima • Jednokratna otplata glavnice uz obvezno mjesečno plaćanje kamata (mjesečne, kvartalne...)
Podravska banka d.d.	• U mjesečnim anuitetima

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

Prema navodima u tablici 7 vidljivo je kako u Privrednoj Banci Zagreb d.d., Zagrebačkoj banci d.d. i Podravskoj banci d.d. zajedničko povrat kredita u mjesečnim anuitetima. Također u Privrednoj Banci Zagreb d.d. i Zagrebačkoj banci d.d. se nudi mogućnost vraćanja kombardnog kredita prema mjesečnim ratama. Razlika između anuiteta i rate je u mjesečnom iznosu, odnosno anuitet je nepromjenivi iznos koji se vraća mjesečno, dok rata predstavlja promjenjivi mjesečni iznos povrata kredita. Zajedničko je također, Privrednoj Banci Zagreb d.d. i Zagrebačkoj banci d.d. otplata kredita na način da se jednokratko otplati glavnica te se mjesečnim ratama otplaćuje kamata.

5.4. Instrument osiguranja povrata lombardnih kredita u navedem bankama

Instrumenti osiguranja su vrlo bitna stavka lombardnih kredita jer upravo na temelju njih nastaju. (tablica 8)

Tablica 8. Vrste instrumenata osiguranja povrata lombardnih kredita u analiziranim bankama

Naziv banke	Instrument osiguranja
Privredna Banka Zagreb d.d.	Oročeni depozit
Zagrebačka banka d.d.	Oročeni depozit Stambena štednja Polica životnog osiguranja Novčani fond
Podravska banka d.d.	Oročeni depozit Zalog vlasničkih vrijednosnih papira Temeljem otkupa vrijednosti osiguranja

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

Iz tablice 8 je vidljivo kako Privredna Banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d i Podravska banka d.d. imaju zajednički samo jedan instrument osiguranja povrata lombardnog kredita, a to je oročeni depozit. Nadalje, Zagrebačka banka d.d. daje još neke mogućnosti za odabir instrumenta osiguranja, a to su stanmbena štednja, polica životnog osiguranja te novčani fond, dok Podravska banka d.d., uz oročeni depozit, daje mogućnost i zalog vlasničkih vrijednosnih papira i otkud vrijednosti osiguranja kao instrument osiguranja povrata lombardnog kredita.

5.5. Kamatna stopa lombardnih kredita u analiziranim bankama

Kamatna stopa lombardnih kredita sastoji se od dva dijela, a to su kamatna stopa na depozit i postotnog boda za kredit. (tablica 9)

Tablica 9. Prikaz kamatnih stopa za kombardnje kredite koji za instrument osiguranja imaju oročene depozite

Naziv banke	Iznos kredita	Postotni bod
Privredna Banka Zagreb d.d.	Do 95 %	2,48
Zagrebačka banka d.d.	Do 95 %	2,49
Podravska banka d.d.	Do 100 %	3,00
	Do 90 %	2,50

(Izvor: https://www.pbz.hr/ , https://www.zaba.hr/ , https://www.poba.hr 30.06.2019.)

Kamatna stopa na oročene depozite je fiksna, a postotni bod se mijenja. Prema tablici 9 može se zaključiti kako Privredna Banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. imaju slične postotne bodove i isti postotak oročenog depozita na temelju kojeg se odobrava lombardni kredit, a oni iznose za Privrednu Banku Zagreb d.d. 2,48 % i za Zagrebačku banku d.d. 2,49 %. Podravska banka d.d. ima dvije vrste postotnog boda, a to je iz razloga što imaju dva postotka oročenog depozita na temelju kojeg odobrava lombardni kredit. Za 100% oročenog depozita Podravska banka d.d. ima postotni bod u iznosu od 3,00, dok za 90% oročenog depozita ima postotni bod u iznosu od 2,50.

6. ZAKLJUČAK

Privredna Banka Zagreb d.d. u svojoj ponudi nudi lombardni kredit jedino prema instrumentu osiguranja oročeni depoziti. Visinu kredita koju bi ova banka maksimalno odobrila je 95% oročenog depozita. Ta taj odobreni iznos ide pripadajuća kamata, a kamata se sastoji od dva dijela: kamata na oročeni depozit i 2,48 postotna bona. Visina naknade za odobrenje kredita je u iznosu od 0,50%, odnosno do maksimalnog iznosa 900,00 kuna. Jedina valuta u kojoj je moguće odobrenje kredita su euri. Rok za povrat kredita je između 18 mjeseci i 60 mjeseci, a kredit se može vraćati u mjesečnim anuitetima ili ratama i jednokratnom otplatom glavnice uz mjesečnu otplatu kamate.

Zagrebačka banka d.d. nudi lombardne kredita prema četiri instrumenta osiguranja: oročeni depoziti, stambena štednja, polica životnog osigurnja i novčani fondovi. Također i ova banka odobrava lombardni kredit do 95% oročenog depozita, a kamatna stopa iznosi kamata za oročeni depozit uvećan za 2,50 postotnih bodova. Naknada za kredit iznosi 0,50%, odnosno do maksimalnog iznosa od 700,00 kuna. Valute u kojoj je moguće odobrenje kredita su euri i kune. Za povrat kredita Zagrebačka banka d.d. ima dvije opcije, a to su za kune od 4 mjeseca do 24 mjeseca, dok iznos kredita koji je odobren u eurima od 4 mjeseca do 120 mjeseci. Lombardni kredit se može vraćati u istim oblicima kao i kod Privredne Banke Zagreb d.d., odnosno mjesečnim anuitetima ili ratama i jednokratnim povratom glavnice uz mjesečnu otplati kamate.

Podravska banka d.d. odobrava lombardne kredite u tri oblika, odnosno prema tri instrumenta osiguranja, a to su: oročeni depoziti, zalog vlasničkih vrijednosnih papira i temeljem otkupne vrijednosti osiguranja. Ova banka odobrava lombardne kredita prema dva načina, a to su prema: do 90% oročenog depozita i do 100% oročenog depozita, a prema tome se razlikuje i kamatna stopa. Za odobreni lombardni kredit prema 90% oročenog depozita kamatna stopa iznosi: kamatna stopa na oročeni depozit uvećana za 2,50 postotna boda, odnosno prema 100% oročenog depozita iznosi kamatna stopa na oročeni depozit uvećan za 3,00 postotna boda. Rok povrata kredita je do 120 mjeseci u mjesečnim anuitetima.

Najviše instrumenata osiguranja na temelju kojeg banka može odobriti lombardni kredit omogućuje Zagrebačka banka d.d.. Prema oročenom depozitu kao instrument osiguranja lombardnog kreditiranja koji je analiziran u završnom radu, Zagrebačka banka d.d. također naplaćuje najmanju naknadu za odobrenje ove vrste kredita, maksimalnog iznosa od 700,00

kuna. Visinu kredita koju banka maksimalno može odobriti je u Privrednoj Banci Zagreb d.d. i Zagrebačkoj banca d.d. 95% oročenog depozita, dok jedino Podravska banka d.d. omogućuje dvije mogućnosti u iznosima: 90% oročenog depozita i 100% oročenog depozita. Prema visini kredita najpogodnija je Privredna Banka Zagreb d.d. zbog najmanje kamatne stope, a ona iznosi kamata na oročeni depozit uvećana za 2,48 postotna boda. Podravka banka d.d. nudi najviše mogućih valuta, a to su: euri, kune i američki dolari. Zagrebačka banka d.d. nudi najpogodniji rok povrata kredita i to na dva načina, a to su: u eurima rok povrata je između 4 i 120 mjeseci, dok je u kunama između 4 i 24 mjeseca. Za povrat kredita Privredna Banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. nude jednake vrste povrata kredita, a to su: u mesečnim anuitetima ili ratama i jednokratnom otplatom glavnice uz mjesečnu otplatu kamate.

LITERATURA

Popis knjiga:

1. Greburek, M., Vidaković, N. (2013). *Bankarsko poslovanje.* Zagreb: Visoko učilište EFFECTUS
2. Matić, B. (2016). *Monetarna ekonomija.* Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
3. Matić, B., Srb, V. (2003). *Bankarsko poslovanje.* Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku

Popis internetskih stranica:

1. 24sata https://www.24sata.hr/iskoristite-brzi-kredit-bez-naknade-i-uz-kamatu-od-75-336266 (preuzeto: 30.06.2019.)
2. Ekonomski fakultet u Zagrebu http://www.efzg.unizg.hr/UserDocsImages/EPO/finanaliza/ofp-materijali/OFP_10.KRATKORO%C4%8CNO%20FINANCIRANJE.pdf (preuzeto: 24.06.2019.)
3. Ekonomski riječnik http://www.ekonomskirjecnik.com/definicije/lombardni-kredit.html (preuzeto: 28.06.2019.)
4. Enciklopecija http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=33841 (preuzeto: 28.06.2019.)
5. Hrvatska Narodna Banka http://old.hnb.hr/propisi/odluke-nadzor-kontrola/odluke-zoki-veljaca-2010/h-odluka-eks-ugovaranje-usluga-potrosacima.pdf (26.06.2019.)
6. Hrvatski institut za financijsku edukaciju http://www.hife.hr/sadrzaj/krediti/1 (preuzeto: 28.06.2019.)
7. Hrvatski institut za financijsku edukaciju http://www.hife.hr/sadrzaj/krediti/1 (28.08.2019)
8. https://hr.isearch.de/Lombard-kredit/ (preuzeto: 30.06.2019.)
9. Kamatica https://www.kamatica.com/analiza/kredit-konformna-ili-proporcionalna-metoda/3383 (27.06.2019.)
10. Moj bankar http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/E/Efektivna-kamatna-stopa-(EKS) (26.06.2019.)
11. Moj Bankar http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/K/Kamata (26.06.2019.)

12. Moj Bankar http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/S/Srednjoro%C4%8Dni-kredit (preuzeto: 26.06.2019.)
13. Novac.net https://savjeti.novac.net/blogovi/nominalna-kamatna-stopa-definicija-i-formula/ (26.06.2019.)
14. Podravska banka d.d. https://www.poba.hr/ (preuzeto: 30.06.2019.)
15. Podravska banka d.d. https://www.poba.hr/index.php?cat=o_nama (preuzeto: 30.06.2019.)
16. Podravska banka d.d.https://www.poba.hr/index.php?cat=lombardni_krediti (preuzeto: 30.0.6.2019.)
17. Privredna Banka Zagreb d.d. https://www.pbz.hr/hr/gradani/lombardni-krediti (preuzeto: 30.06.2019.)
18. Privredna Banka Zagreb d.d. https://www.pbz.hr/hr/nasa-povijest (preuzeto: 30.06.2019.)
19. Privredna Banka Zagreb d.d. https://www.pbz.hr/hr/o-nama (preuzeto30.06.2019.)
20. Privredna Banka Zagreb d.d. https://www.pbz.hr/hr/osnovni-podaci (preuzeto 30.06.2019.)
21. Rječnik https://webhosting-wmd.hr/rjecnik-pojmovi-l/web/lombardni-kredit (preuzeto:30.06.2019)
22. Sudski registar https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:1:0::NO:1,28:: (preuzeto: 02.07.2019)
23. Sudski registar https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080002817 (preuzeto: 02.07.2019)
24. Sudski registar https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080000014 (preuzeto: 02.07.2019)
25. Sudski registar https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:010000486 (preuzeto: 02.07.2019)
26. Zagrebačka banka d.d. https://www.zaba.hr/home/ (preuzeto: 30.06.2019.)
27. Zagrebačka banka d.d. https://www.zaba.hr/home/lombardni-kredit (preuzeto: 30.06.2019.)
28. Zagrebačka burza https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=802 (preuzeto 02.07.2019)

29. Zagrebačka burza https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=94 (preuzeto 02.07.2019)
30. Zagrebačka burza https://www.zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=117 (preuzeto 02.07.2019)

Popis tablica

Tablica 1. Prikaz formula za izračunavanje jednostavnog i složenog kamatnog računa 7
Tablica 2. Prikaz nominalne vrijednosti dionica u Privrednoj Banci Zagreb d.d., Zagrebačkoj banci d.d. i Podravskoj banci d.d. 15
Tablica 3. Visina odobrenog kredita na temelju oročenog depozita 18
Tablica 4. Moguće valute odobrenog kredita na temelju oročenog depozita 19
Tablica 5. Visina naknade za odobravanje lombardnog kredita u navedenim bankama, izraženo u postotku i kunama 20
Tablica 6. Rok otplate kredita u navedenim bankama 21
Tablica 7. Način otplate kredita u odabranim bankama 22
Tablica 8. Vrste instrumenata osiguranja povrata lombardnih kredita u analiziranim bankama 23
Tablica 9. Prikaz kamatnih stopa za kombardnje kredite koji za instrument osiguranja imaju oročene depozite 23

Popis slika

Slika 1. Logo Privredne Banke Zagreb d.d. 16
Slika 2. Logo Zagrebačke banke d.d. 17
Slika 3. Logo Podravske banke d.d. 17